

8. LOV, REGLEMENTER OG FORSKRIFTER

Utdrag av Lov om universiteter og høyskoler av 12.5.95 er inntatt til slutt i kapittelet. Den generelle cand. mag.-graden (kap 8.1) er bortfalt, men kan ihh til overgangsordning og på visse betingelser tildeles t.om. høstsemesteret 1999.

For de matematisk-naturvitenskapelige gradene (kap.8.2) er det under utarbeidelse en ny gradsforordning som skal erstatte det herværende "Reglement for matematisk-naturvitenskapelige grader". Se kap.8.2.

Kollegiet har vedtatt en eksamensforordning som skal gjelde fra høstsemesteret 1998. Gradsutvalget for sivilingeniørutdanningen har fremmet endringsforslag til denne forskriften. Den tas derfor ikke med i denne utgaven av studiehandboken.

8.1 GENERELL CAND.MAG.-GRAD

Nedleggelse av den generelle cand.mag.-graden

Vedtatt i Kollegiet 27. mars 1996.

Den generelle cand.mag.-graden bortfaller med virkning fra 31. desember 1996. Studenter som er registrert ved NTNU i høstsemesteret 1996 eller tidligere (ved Den allmennvitenskapelige høyskolen, Universitetet i Trondheim), kan såfremt de fyller de reglementerte kravene, få utskrevet en generell cand.mag.-grad fram til og med høstsemesteret 1999.

Reglement for tildeling av graden candidatus magisterii ved Universitetet i Trondheim, Den allmennvitenskapelige høyskolen (generell cand.mag.-grad).

Vedtatt av Høgskolestyret 21. juni 1990 og godkjent av Kollegiet 11. september 1991.

§ 1

Graden candidatus magisterii blir tildelt på grunnlag av eksamener med samlet vekt-tall på minst 80 der Examen philosophicum og eksamen i en godkjent emne-gruppe (fageksamen) skal inngå.

Etter nærmere regler gitt av høgskolestyret kan deltakelse i kurs og annen faglig virksomhet som det ikke gis karakter for, godkjennes av fakultetene som del av grunnlaget for graden, dog ikke over 7 vekt-tall. I særlige tilfelle kan høgskolestyret dispensere fra rammen for antall karakterfrie vekt-tall.

§ 2

Vitnemålet skal påføres de eksamener som er grunnlaget for graden og opplysninger om hvor og når disse er avlagt.

Høgskolestyret fastsetter hvor stor del av eksamen som må være gjennomført ved Universitetet i Trondheim, Den allmennvitenskapelige høyskolen.

§ 3

Høgskolestyret gir utfyllende regler.

Utfyllende regler til reglement for generell cand.mag.-grad ved AVH

Vedtatt av Høgskolestyret 21. juni 1990.

Reglementets § 1, 1. ledd:

Som godkjent emnegruppe/fageksamen regnes fagstudium av minst 1 års omfang som kan høre/defineres inn under universitetenes reglementer for matematisknaturvitenskapelige, historisk-filosofiske og samfunnsvitenskapelige fag. I tilfelle det er tvil om fagets tilhørighet, avgjøres dette av det respektive fakultet.

Eksamener fra institusjoner under universitetsloven (jf. lovens § 2) kan inngå etter "tid-for-tid"-prinsippet.

Eksamener fra eksterne institusjoner, herunder utenlandske, kan inngå i de frie vektall med det antall vektall de blir godkjent etter faglig vurdering (bl.a. gjennom NKU).

Det kan maksimalt inngå 60 vektall i ett og samme studium når dette er sammensatte studier. For øvrig kan det inngå maksimalt 40 vektall i ett og samme fag.

Rådet for examen philosophicum kan fritta en student for Examen philosophicum når tilsvarende krav er oppfylt ved annen eksamen.

Reglementets § 1, 2. ledd:

Det må stilles krav til både omfang og nivå på kurs og annen virksomhet som skal godkjennes som del av grad. Omfanget av det enkelte kurs må være slik at det tilsvarer minst ett vektall i arbeidsbyrde, og en må kreve at nivået er på høyde med universitetsnivå. Det må finnes kontrollordninger som sikrer at alle deltakere i kurset arbeider etter dets forutsetning. Som eksempel på kurs kan nevnes:

- Nordiske spesialkurs innen biologi av minst 14 dagers varighet,
- Kurs i museologi,
- Etterutdanningskurs i universitetenes regi,
- Eksamensfrie kurs fra andre norske universiteter som kan inngå i disse universiteters cand.mag.grader.

Faglig overlapping må vurderes i hvert enkelt tilfelle. En vil *ikke* godkjenne gjennomførte kurs (f.eks. laboratoriekurs) som inngår som del av et emne der det holdes eksamen. Et selvstendig laboratoriekurs, som ikke inngår som del av et emne, kan en derimot vurdere med henblikk på godkjenning.

Reglementets § 2:

For å få vitnemål for oppnådd cand. mag.-grad må eksamener tilsvarende 20 vektall være avlagt ved Universitetet i Trondheim, Den allmennvitenskapelige høgskolen. Ingen av disse vektallene kan være karakterfrie.

Vitnemål utstedes av høgskolestyret.

8.2 MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE GRADER

NB! Forslag til ny gradsforordning for matematisk-naturvitenskapelige studier og grader er under utarbeidelse. Forslaget vil antagelig bli framlagt for Kollegiet til avsluttende behandling tidlig i høstsemesteret 1998. Inntil den nye forskriften trer i kraft gjelder herværende forskrift så langt den ikke er i konflikt med "Lov om universiteter og høyskoler" av 12.5.95.(se kap.8.6)

NB! Reglement med tilhørende utfyllende bestemmelser for dr.scient.-graden fins i en brosjyre utgitt av Forskningsutvalget ved det tidligere matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Brosjyren fås ved Fakultet for kjemi og biologi eller Fakultet for fysikk, informatikk og matematikk.

8.2.1 REGLEMENT FOR MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE GRADER VED UNIVERSITETET I TRONDHEIM, DEN ALLMENNIVITENSKAPELIGE HØGSKOLEN.

Vedtatt av Høgskolestyret 21. juni 1990 og godkjent av Kollegiet 11. september 1991.

§ 1 Tittel og grad

I matematisk-naturvitenskapelige fag kan Universitetet i Trondheim, Den allmennvitenskapelige høyskolen tildele følgende grader som gir rett til tilsvarende tittel: candidatus magisterii, candidatus scientiarum.

§ 2 Eksamener

Hvert fag er inndelt i emner med et vektall som gir uttrykk for emnets omfang. 10 vektall forutsetter en arbeidsmengde som svarer til ett semesters arbeid.

Emner som til sammen utgjør en faglig enhet, og som tilsvarer ett års arbeid, kan godkjennes som en emnegruppe. Til alle hovedfag skal det være knyttet en eller flere emnegrupper.

Hvilke fag en kan ta eksamen i, ut over emnegruppe 20 vektall, fastsettes av departementet etter forslag fra kollegiet. Opplysninger om hvilke fag og hovedfag det kan avlegges eksamen i, tas inn i studieplanen.

Fakultetet fastsetter emnenes vektall, i hvilke grader og hovedfag de forskjellige emner kan inngå, og godkjenner emnegrupper. Opplysninger om dette tas inn i studieplanen.

Dersom en student avlegger eksamen i emner hvis innhold delvis dekker hverandre, skal emnenes vektall reduseres. Slike vektallsreduksjoner fastsettes av fakultetet.

§ 3 Prøveform

Fakultetet fastsetter hvilken prøveform hver eksamen skal ha. Eksamen kan omfatte en eller flere skriftlige og/eller muntlige prøver, gjennomføring av øvelser, deltaking i seminarer, ekskursjoner, gruppearbeid o.l.

Fakultetet kan bestemme at visse eksamener ikke kan avlegges før andre eksamener på forhånd eller samtidig er bestått, og kan i særlige tilfelle fritte for slike krav.

§ 4 Avholdelse av eksamen

Emneeksamener som kan inngå i cand. mag.-graden, skal avholdes minst en gang i året.

Høgskolestyret eller den det bemyndiger, fastsetter nærmere regler for når eksamen skal avholdes og for melding til eksamen.

§ 5 Cand.mag.-graden

Graden candidatus magisterii (cand.mag.) oppnås på grunnlag av emneeksamener med til sammen minst 65 vekttall, samt Examen philosophicum. I cand.mag.graden skal det inngå en godkjent emnegruppe (jf. § 2, 4. ledd).

Minst 35 vekttall må være oppnådd i matematisk-naturvitenskapelige emner. Fakultetet avgjør i tvilstilfeller hva som er å betrakte som matematisk-naturvitenskapelige emner.

Minst 20 vekttall eksklusive Examen philosophicum må være oppnådd i emner utenfor det faget som omfatter flest av studentens emner.

§ 6 Cand.scient.-graden

Graden candidatus scientiarum (cand.scient.) oppnås på grunnlag av eksamen i et hovedfag, som består av

1. en skriftlig sammenfatning av forskningsoppgave (hovedoppgave), og
2. eksamen i ett eller flere emner og/eller spesialpensa som skal tilsvare minst 10 vekttall.

Emnet for hovedoppgaven må godkjennes slik fakultetet bestemmer. Flere mindre arbeider kan godkjennes som hovedoppgave når disse etter sitt innhold utgjør et hele. Del av fellesarbeid kan godkjennes etter nærmere bestemmelser gitt av høgskolestyret. Omfanget av hovedoppgaven skal tilsvare en arbeidsmengde på ett år.

Før påmelding til hovedfagsstudiet må studenten ha forkunnskaper som omfatter en emnegruppe godkjent for det valgte hovedfag. Samlet må forkunnskapene og eksamen nevnt under punkt 2 tilsvare minst 40 vekttall.

Før avsluttende eksamen avlegges, må studenten ha oppnådd en cand.mag.-grad eller ha annen utdanning som av fakultetet etter nærmere regler av høgskolestyret er godkjent som likeverdig.

Høgskolestyret fastsetter nærmere generelle bestemmelser om hovedfagseksamen og cand.scient.-graden. Spesielle bestemmelser for det enkelte hovedfag fastsettes av fakultetet og tas inn i studieplanen.

§ 7 Karakterer

For hver eksamen eller prøve gis enten:

1. en karakter etter en skala som går fra 1.0 til 4.0 og hvor 1.0 er den beste karakter, eller
2. karakterene bestått/ikke bestått.

Studenter som får dårligere karakter enn 4.0, har ikke bestått. For dem settes ingen tallkarakter.

Fakultetet fastsetter hvilket karaktersystem som skal nyttes for hver eksamen og prøve, og hvordan karakteren skal beregnes hvis en eksamen består av flere deler.

§ 8 Ny prøve

En student som ikke har bestått en eksamen i et emne som inngår i cand. mag.-

graden, kan ikke fremstille seg til ny prøve før ved neste ordinære eksamen. For cand.scient.- og dr.scient.-graden fastsetter høgskolestyret eller den det bemyndiger, regler om ny prøve. Når en student har avlagt den samme eksamen på nytt, blir den beste karakter gjeldende.

Regler om adgang til å avbryte eksamen og til å kontinuere fastsettes av høgskolestyret etter forslag fra fakultetet.

§ 9 Fritak for eksamen eller prøve

Fakultetet kan fritta for eksamen eller prøve

1. når tilsvarende krav er oppfylt ved en annen institusjon,
2. på grunnlag av eksamen eller prøve i et velegnet fag utenfor fagkretsen, avlagt ved universitetet eller annen institusjon.

Fakultetets avgjørelse kan påklages til Universitetets Sentrale Klagenemd. Generelle fritaksbestemmelser vedtas av høgskolestyret og tas inn i studieplanen.

§ 10 Vitnemål

Studenter som har avlagt eksamen i et emne, kan få bevitnelse for dette.

På vitnemålet om oppnådd cand. mag.-grad angis de emner som inngår, vektallet for emnene og eksamenskarakterene.

På vitnemål om oppnådd cand.scient.-grad angis hovedfag, tittel og karakter for hovedoppgaven, de emner og/eller spesialpensa som inngår i hovedfaget, vektall for emnene og karakterene i de prøver som er avlagt.

På bevitnelser og vitnemål skal det angis i hvilke semestre eksamen er avlagt.

Hvis en kandidat etter fullført grad avlegger eksamen på nytt i deler som inngår i graden eller tar andre eksamener som kan inngå, kan vedkommende kreve å få nytt vitnemål.

Høgskolestyret kan fastsette hvor stor del av graden som må være avlagt ved Den allmenvitenskapelige høgskolen for at det kan utstedes vitnemål.

§ 11 Høgskolestyrets forskrifter

De forskrifter høgskolestyret gir med hjemmel i dette reglement, inntas i studieplanen og kan ikke fravikes med mindre forskriftene gir hjemmel til det.

8.2.2

UTFYLLENDE BESTEMMELSER TIL REGLEMENT FOR DE MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE GRADENE

Vedtatt av Høgskolestyret 21. juni 1990.

Reglementets § 1:

Studiene som fører fram til realfagsgradene cand.mag. og cand.scient., er organisert som selvstendige påbyggingsstudier: Studiet til cand.scient.-graden (cand.scient.-studiet) bygger på cand.mag.-gradens faglige nivå.

Cand.mag.-studiet skal gi grundige kunnskaper i matematisk-naturvitenskapelige fag. Det skal utgjøre et selvstendig og avsluttet studium som gir kandidaten det faglige grunnlag for undervisning, praktiske anvendelser og videre studier i et hovedfag.

Cand.scient.-studiet er en spesialisering i et hovedfag. Studiet skal gi opplæring til selvstendig forskning og styrke kandidatens faglige grunnlag for undervisning og annen anvendelse i faget.

Reglementets § 2:*Studieplan.*

Fakultetet utarbeider en studieplan som angir i hvilke emner og hovedfag det kan avlegges eksamener, emnenes vektall, i hvilke grader og hovedfag de forskjellige emner kan inngå, og godkjente emnegrupper.

Reglementets § 2, 5. ledd:*Regler for vekttallsreduksjon.*

Vekttallsreduksjon foretas i det emnet som karaktermessig gir gunstigst resultat for kandidaten. Det må gå klart fram av karakterutskriften på hvilket grunnlag en vekttallsreduksjon er foretatt.

Reglementets § 3:

De bestemmelser som fakultetet fastsetter med hjemmel i denne paragraf, skal angis i studieplanen.

Reglementets § 4:*Eksamen.*

Eksamen holdes normalt i slutten av semestret undervisningen i emnet er fullført.

Ved forandring i studieplanen for et emne slik at det utgår, gjelder det egne generelle regler for studentens adgang til å ta eksamen etter gammel ordning. De spesielle bestemmelser om slik overgangsordning for de enkelte fag fastsettes av fakultetet og tas inn i studieplanen.

Tid og sted for eksamen fastsettes av høgskoledirektøren og kunngjøres ved oppslag. Studentene må selv gjøre seg kjent med hvor og til hvilken tid eksamen holdes.

For å møte til eksamen må studentene ha meldt seg til eksamen innen de frister som fastsettes av høgskolestyret. Det kan i visse tilfelle gis dispensasjon, f.eks. ved (vedtatt av Rådet 4. oktober 1979):

- a) dødsfall i nærmeste familie.
- b) personlig sykdom, dokumentert ved legeattest,
- c) muligheten for å oppnå fullført universitetsgrad,
- d) tilfeller der studenten deltar i et gruppearbeid som direkte inngår som del av eksamen, og eksamen av faglige grunner ikke kan gjennomføres for de andre kandidatene i gruppen uten at denne studenten er med. Det innhentes faglig uttalelse fra vedkommende faginstituttt før saken behandles. Høgskoledirektøren gis fullmakt til å behandle og avgjøre søknader om dispensasjon fra frist for å melde seg til eksamen.

Før en student møter til eksamen, skal han ha godkjent deltakelse i de laboratorieøvinger, ekskursjoner og andre øvinger som er fastsatt i studieplanen. Fakultetet kan i særlige tilfelle fritta for disse krav.

En student som har levert besvarelse ved alle de skriftlige prøver i et fag, kan ikke unndra seg sensur for disse.

Dersom de skriftlige prøver er bestått, kan studenten trekke seg før den muntlige prøve. Det er ikke adgang til å trekke seg under denne prøven.

Det er ikke anledning til å trekke seg under en eksamen som bare består av en muntlig prøve.

En student som trekker seg, skal gi skriftlig erklæring om dette til eksamensinspeksjonen.

§ 5, 1. ledd:

Examen philosophicum i cand.mag.-graden.

Examen philosophicum inngår i graden med 7 vekttall (jf. rådsvedtak 10.11.76 og kgl. res. 10.3.77).

Reglementets § 5, 1. og 2. ledd

Vedr. bestemmelser om fritak i § 9:

- a) Gradsspesifikke fag:
Som eksamener i matematisk-naturvitenskapelige fag (gradsspesifikke fag) regnes eksamener i fag/studier som kan defineres/høre inn under universitetenes reglementer for matematisk- naturvitenskapelige fagområder. Herunder regnes også godkjente eksamener fra Norges tekniske høgskole. I de tilfelle det er tvil om et fags tilhørighet, avgjøres dette av Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.
- b) Godkjent emnegruppe:
Som godkjent emnegruppe regnes en kombinasjon av emner innen fag nevnt under a) som til sammen utgjør en faglig enhet og som tilsvarende ett års arbeid.
- c) Frie vekttall:
Foruten gradsspesifikke fag kan eksamener som er hjemlet i et cand.mag. reglement ved en institusjon under universitetsloven, utgjøre de 30 frie vekttallene. Følgende eksamener kan inngå med inntil 20 av de 30 frie vekttallene:
 - eksamener avlagt ved institusjoner under universitetsloven i fag som er utenfor cand.mag.-gradenes fagkretser,
 - godkjente eksamener i fag som er utenfor cand.mag.-gradenes fagkretser og som er avlagt ved eksterne institusjoner.

Reglementets § 6, 1. ledd:

Undervisningen til cand.scient.-studiet.

Undervisningen gis i tilknytning til emner, spesialpensa og som individuell veiledning. Studiet gjennomføres under veiledning av en av fakultetets lærere eller annen person med nødvendig fagkyndighet. Nærmere regler om eksterne veiledning gis av fakultetet.

Reglementets § 6, 4. ledd:

Utdanning som godkjennes som likeverdig med cand.mag.-grad.

Slik utdanning kan være

- a) Samlede eksamener på universitetsog høgskolenivå som kan sidestilles med cand.mag.: NTH, NHH, utenlandske eksamener m.v.
- b) Utdanning på minst regional-høgskolenivå med minst 4 års normert studietid, bestående av:
 - 1) minst 2-årig samlet utdanning (etter eventuell reduksjon for immatruleringsgrunnlag), som ikke kan godkjennes etter punkt a), og
 - 2) eksamener i minst 20 vekttall universitetsemner eller tilsvarende utdanning.

Utdanning under 1) og 2) må inneholde eksamener tilsvarende en godkjent emnegruppe. Hvis utdanningen inneholder minst 35 realfagsvekt-tall, er det tilstrekkelig med 3 1/2 års normert studietid.

- c) Utdanning der det legges vekt på søkerens realkompetanse. Søknader om godkjenning av slik utdanning må behandles individuelt.

Reglementets § 6, siste ledd:

Adgang til hovedfagsstudiet.

(Denne bestemmelsens 2. avsnitt er til behandling for eventuell revisjon.)

Adgang til hovedfagsstudiet oppnås på grunnlag av bestått eksamen i bestemte emnekombinasjoner og eventuelle andre emner for hovedfaget som kreves før opptak.

Adgang til hovedfagsstudiet gis ikke for studenter som har mindre enn 50 vekt-tall i cand.mag.-studiet.

Adgang til hovedfagsstudiet kan gis på grunnlag av dokumentert likeverdig utdanning.

Godkjenning av hovedfagsstudiet.

Studentens plan for hovedfagsstudiet skal godkjennes av den grunnenhet som hovedfaget er knyttet til.

Godkjenningen kan delegeres til et studieutvalg opprettet av grunnenheten som også gir nærmere bestemmelser om mandat, sammensetning og funksjonstid for utvalget.

Godkjenning er avhengig av at planen anses faglig tilfredsstillende og at egnet veileder og nødvendige materielle ressurser er tilgjengelige.

Melding om godkjenning sendes fakultetet.

Grunnenheten som hovedfaget er knyttet til, kan bestemme at faglige statusrapporter om forskningsoppgavene i hovedfaget skal utarbeides i løpet av studiet.

Rekkefølge av prøvene til hovedfagseksamen.

Den siste prøven til hovedfagseksamen skal avlegges etter at hovedoppgaven er innlevert.

Avsluttende muntlig prøve til hovedfagseksamen.

Dersom avsluttende prøve til hovedfaget er en muntlig prøve, kan den avlegges når som helst på året. Tidspunkt fastlegges av instituttet.

Reglementets § 7:

Studieplanen angir hvilket karaktersystem som skal nyttes ved den enkelte eksamen. Dog skal tallkarakterer nyttes ved vurdering av hovedoppgaven til cand.scient.-graden.

Under beregningen av den endelige karakter i de prøver og eksamener som består av flere deler og hvor det skal gis tallkarakter, brukes en skala som går fra 1.0 til 4.0 i trinn på 0.1.

Reglementets § 8, 1. ledd:

Gyldighet av godkjente øvinger o.l.

Studenter som tidligere har fått godkjent deltakelse i et emnes obligatoriske øvinger eller ekskursjoner, kan melde seg til eksamen i emnet på ny uten å gjennomføre de obligatoriske deler.

Ny prøve til cand.scient.-graden.

Til cand.scient.-graden kan hovedoppgaven i revidert eller supplert form først fremlegges på nytt etter 3 måneder. Den siste prøven i hovedfaget kan avholdes tidligst semestret etter at prøven ikke ble bestått, når prøven er i et studieplan-festet emne, ellers tidligst etter 3 måneder.

Reglementets § 9:*Bestemmelser om fritak for Examen philosophicum.*

Rådet for examen philosophicum kan fritta en student for Examen philosophicum når

- a) tilsvarende krav er oppfylt ved annen eksamen
- b) når han har avlagt en enhetlig og avsluttet eksamen som i nivå minst tilsvarende cand.mag.-graden. Som slik eksamen regnes siv.ing.-, siv.øk.-, cand.odont.-, cand.agric.-eksamen og tilsvarende.

Fritak for deler av hovedfagseksamen (§ 9, pkt. 1, jfr. § 6).

Fakultetet kan etter forslag fra instituttet gi fritak for inntil halvparten av hovedfagsprøven (§ 6, pkt. 2) på grunnlag av eksamen fra annen institusjon. Forutsetningen er at slik eksamen på naturlig måte kan inngå som del av hovedfagsprøven.

Karakterfrie kurs - vektallsramme og typer aktiviteter.

Deltaking i laboratorieøvelser, ekskursjoner, seminarer, kurs o.l. som det ikke blir gitt karakter for, kan godkjennes av fakultetet og gis inntil 7 vektall. De 7 karakterfrie vektallene kan inngå i de 35 vektall i realfag i cand.mag.-graden i den grad de kan sies å være realfagsrelevante. Dette avgjøres av fakultetet i hvert enkelt tilfelle.

Det må stilles krav til både omfang og nivå på det som skal godkjennes.

Omfanget av det enkelte kurs må være slik at det tilsvarende minst ett vektall i arbeidsbyrde, og en må kreve at nivået er på høyde med universitetsnivå. Det må finnes kontrollordninger som sikrer at alle deltakere i kurset arbeider etter dets forutsetning.

Eksempel på kurs som kan være aktuelle for godkjenning er:

- Nordiske spesialkurs innen biologiske disipliner av minst 14 dagers varighet
- Kurs i museologi
- Etterutdanningskurs i universitetenes regi
- Eksamensfrie kurs fra andre norske universiteter som kan inngå i disse universitetenes cand.mag.-grader.

Faglig overlapping må vurderes i hvert enkelt tilfelle. En vil ikke godkjenne gjennomførte kurs (f.eks. laboratoriekurs) som inngår som del av et emne der det avholdes eksamen. Et selvstendig laboratoriekurs som ikke inngår som del av et emne, kan en derimot vurdere med henblikk på godkjenning.

Reglementets § 10:*Vitnemål - regler for andel eksamener som må være avlagt ved AVH.*

For å få vitnemål for cand.mag.-graden, inklusive Examen philosophicum, må

eksamener tilsvarende minst 20 vektall være avlagt ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Trondheim, Den allmenntvitenskapelige høgskolen. Godkjente eksamener fra NTH kan likevel utgjøre 10 av disse 20 vektallene.

Myndighet til å utstede vitnemål.

Fakultetet utsteder vitnemål for cand.mag.-grad med hovedvekt i realfag, og for cand.scient.-grad.

Melding til undervisning.

Melding til undervisning skal finne sted innen de frister som fastsettes av høgskolestyret.

I emner med obligatoriske øvinger må studenten møte fram i løpet av semestrets første uke eller sende skriftlig beskjed om begrunnet fravær. Studenter som unnlater å gjøre dette, kan uten varsel bli strøket av listene til fordel for studenter fra en eventuell venteliste.

8.2.3 REGLER FOR BRUK AV FELLE SARBEID SOM HOVED- OPPGAVE I REALFAG.

Vedtatt av Rådet (høgskolestyret) 24. april 1980 med hjemmel i § 6 i reglementet for matematisk-naturvitenskapelige fag.

1. Del av fellesarbeid kan godkjennes som hovedoppgave i matematisk-naturvitenskapelige fag.
2. Fellesarbeidet kan være enten:
 - a) fellesarbeid med individuell bedømmelse når tilstrekkelig store deler av den skriftlige sammenfatningen av arbeidet kan identifiseres som den enkelte gruppedeltakers personlige innsats, eller
 - b) fellesarbeid med felles og individuell bedømmelse. Karakterfastsettelsen på hovedoppgaven skal for den enkelte student skje på grunnlag av bedømmelse av fellesarbeidet og en eksaminasjon i tilknytning til dette.
3. Deltakere i et fellesarbeid kan være tilknyttet forskjellige grunnenheter. Emnet for fellesarbeidet og gruppens størrelse må godkjennes av grunnenhetene i fellesskap, dersom deltakerne er tilknyttet forskjellige enheter, etter nærmere bestemmelser gitt av de enkelte grunnenheter. Før arbeidet tar til, skal det av grunnenhet og studenter i fellesskap avgjøres hvilken arbeids- og bedømmelsesform som skal benyttes. Det kreves godkjenning av grunnenheten for å forandre en arbeids eller bedømmelsesform etter at arbeidet er begynt.
4. For et fellesarbeid skal det være minst en fast veileder. Veilederen skal medvirke til at deltakerne får det best mulige faglige utbytte av arbeidet, og ellers holde tilstrekkelig kontakt med deltakerne til å kunne kontrollere hver deltakers innsats i arbeidet.
5. Når tittelen på hovedoppgaven føres på kandidatens vitnemål, skal det angis hvilken arbeids- og bedømmelsesform som har vært benyttet.

8.3 **KLAGE OVER EKSAMENSKARAKTERER M.M.**

Se lov om Universiteter og høyskoler av 12.5.95 (kap. 8.6), §§ 51, 52.

8.4 **AVBRUTT EKSAMEN/UTSATT PRØVE**

Regler om adgang til å avbryte eksamen og til å framstille seg til utsatt prøve ved Universitetet i Trondheim, Den allmennvitenskapelige høyskolen.

Vedtatt av Lærerhøgskolens råd (høgskolestyret) 4. november 1976. Jf. HF/SVreglementets § 12 og MN-reglementets § 8.

§ 1

En student anses å ha fremstilt seg til eksamen i det øyeblikk oppgaven gjøres kjent.

§ 2

En student som har fremstilt seg til en eksamen, kan avbryte denne (trekke seg) innen han endelig forlater sin plass siste dag av de skriftlige prøver.

En student som har levert besvarelser ved alle skriftlige prøver i et fag, kan ikke unndra seg sensur for disse.

Dersom de skriftlige prøver er bestått, kan studenten trekke seg før den muntlige prøve. Det er ikke adgang til å trekke seg under denne prøve.

En student som trekker seg, skal gi skriftlig erklæring om dette til eksamensinspeksjonen.

§ 3

Hvis en student på grunn av sykdom eller annen gyldig grunn må trekke seg under skriftlig eksamen eller blir forhindret fra å møte fram ved skriftlig eksamen, kan han gis adgang til eksamen de øvrige dager og til å avlegge de øvrige deler ved utsatt prøve.

§ 4

Sykdomsforfall i forbindelse med eksamen må legitimeres ved legeerklæring som godtas av Studieadministrasjonen. En kandidat som forlater eksamen på grunn av sykdom, må gi melding til eksamensinspektøren før eksamenslokalet forlates. Legeerklæring må være datert senest dagen etter og innlevert til Studieadministrasjonen/poststemplet senest 3 dager etter eksamensdagen.

I spesielle tilfeller kan studieadministrasjonen også godkjenne andre grunner enn sykdom som gyldig forfall. Nervøsitet eller søvnløshet godtas i alminnelighet ikke som gyldig forfallsgrunn.

Ved gyldig forfall anses studenten ikke å ha fremstilt seg til eksamen.

§ 5

Ønsker en student med gyldig forfallsgrunn å gå opp til utsatt prøve, må han søke Studieadministrasjonen skriftlig om dette. Studieadministrasjonen forelegger søknaden for det institutt vedkommende eksamen hører inn under. Instituttet avgjør om utsatt prøve kan holdes.

Studenter som stryker til eksamen, har ikke rett til å gå opp til utsatt prøve, men må vente til neste ordinære eksamen.

§ 6

Hvis utsatt prøve skal holdes, må dette skje så snart som mulig etter at forfallsgrunnen er bortfalt. Utsatt prøve kan ikke finne sted senere enn 3 måneder etter første ordinære eksamensdag i faget, med mindre studieadministrasjonen gir studenten adgang til å avlegge den gjenstående del av eksamen ved neste ordinære eksamen.

Dersom en student avbryter utsatt prøve eller unnlater å møte til den av andre grunner enn dokumentert sykdom, har han ikke adgang til fornyet utsatt prøve.

8.5 REGLER FOR OPPTAK TIL PRAKTISK-PEDAGOGISK UTDANNING

Den ettårige praktisk pedagogisk utdanning (PPU) tilbys av Program for læretidning (PLU). I den første del av studiet (PPU del I inngår komponenter i fagdidaktikk som tilbys av de respektive fakulteter

Regler for opptak til praktisk pedagogisk utdanning i vårsemesteret 1999 blir gjort tilgjengelig i høstsemesteret 1998.

8.6 UTDRAG FRA LOV OM UNIVERSITETER OG HØGSKOLER

Vedtatt 12.05.1995. Ikrafttredelse 01.01.1996

KAPITTEL 1. VIRKEOMRÅDE OG FORMÅL

§1 Institusjoner loven gjelder for

1. Denne lov gjelder for:

- universitetene:
Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Tromsø med Norges fiskerihøgskole;
- de vitenskapelige høgskolene:
Arkitekthøgskolen i Oslo, Norges handelshøgskole, Norges idrettshøgskole, Norges landbrukshøgskole, Norges musikkhøgskole og Norges veterinærhøgskole;
- de statlige høgskolene:
Høgskolen i Agder, Høgskolen i Akershus, Høgskolen i Bergen, Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Buskerud, Høgskolen i Finnmark, Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Harstad, Høgskolen i Hedmark, Høgskolen i Lillehammer, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Narvik, Høgskolen i Nesna, Høgskolen i Nord-Trøndelag, Høgskolen i

Oslo, Høgskolen i Sogn og Fjordane, Høgskolen i Stavanger, Høgskolen Stord/Haugesund, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Telemark, Høgskolen i Tromsø, Høgskolen i Vestfold, Høgskolen i Volda, Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Ålesund og Sami allaskuvla/Samisk høgskole.

2. Siviløkonomutdanningene og sivilingeniørutdanningene ved de statlige høgskolene har anledning til å bruke eget navn som undertittel til institusjonens navn.

§2 Institusjonenes virksomhet

1. Institusjonene under denne lov skal gi høgre utdanning som er basert på det fremste innen forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. Innenfor et nasjonalt nettverk for høgre utdanning og forskning (Norgesnettet) skal institusjonene samarbeide og utfylle hverandre i sine faglige aktiviteter. Utdanningstilbud skal utformes og ses i sammenheng med andre nasjonale og internasjonale utdanningstilbud.
2. Institusjonene skal drive forskning og faglig utviklingsarbeid og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.
3. Institusjonene kan ikke gis pålegg om læreinholdet i undervisningen og innholdet i forskningen eller det kunstneriske og faglige utviklingsarbeid.
4. Institusjonene har ansvar for å formidle kunnskap om virksomheten og for å utbre forståelse for vitenskapens metoder og resultater.
5. Institusjonene har ansvar for å gi eller organisere tilbud om etterutdanning på sine fagområder.
6. Universitetene og de vitenskapelige høgskolene har et særlig nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning og for å bygge opp, drive og vedlikeholde forskningsbiblioteker og museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger. Andre institusjoner kan tillegges et tilsvarende ansvar på sine særskilte fagområder.
7. Undervisningsspråket er til vanlig norsk.

KAPITTEL 6. STYRETS KLAGENEMD

§24 Klagenemndas oppgaver

1. Styret kan selv oppnevne en klagenemnd som avgjør klager på vegne av styret. Klagenemndas saksområde fastsettes ved generell instruks gitt av styret selv.
2. En tilsettingssak som skal avgjøres av styret etter krav fra et medlem av et annet tilsettingsorgan, kan ikke henvises til klagenemnda. Klagenemnda kan heller ikke avgjøre klager over vedtak som nevnt i §34.

§25 Klagenemndas sammensetning

1. Klagenemnda skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. To av medlemmene skal være studenter. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for dommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være tilsatt ved institusjonen.
2. Medlem av institusjonens styre kan ikke være medlem av klagenemnda. Medlem som har medvirket ved saksbehandling eller avgjørelse i det påklagde saksforhold, kan ikke delta ved behandlingen av klage over dette i klagenemnda.

§26 Klagenemndas avgjørelse

1. Klagenemnda er vedtaksfør når lederen og tre andre medlemmer er til stede.
2. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.
3. Styret kan gi utfyllende regler om saksbehandlingen i klagesaker etter dette kapittel.

KAPITTEL 7. STUDENTORGANENE**§27 Studentorganenes formål**

1. Studentene ved institusjonen kan opprette et studentorgan for å ivareta studentenes interesser og fremme studentenes synspunkter overfor institusjonens styre og råd. Tilsvarende kan studentene ved den enkelte avdeling eller grunnenhet opprette studentorgan for denne.
2. Ved valg til organ som nevnt i nr 1 skal det avholdes urnevalg blant studentene.
3. Institusjonen skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte.
4. Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene på det aktuelle nivå.

§28 Konstituerende møte. Vedtekter

1. Innkalling til konstituerende møte for studentorgan foretas etter anmodning fra rektor eller et rimelig antall studenter. Innkalling til konstituerende møte for studentorgan for avdeling eller grunnenhet foretas også etter anmodning fra leder for studentorgan for hele institusjonen eller leder for vedkommende avdeling eller grunnenhet.
2. Rektor eller den rektor utpeker, innkaller til møtet og leder dette til møteleder er valgt.
3. Innkalling til konstituerende møte kunngjøres på institusjonen med minst tre ukers varsel.
4. Det konstituerende møte fastsetter vedtektene for vedkommende studentorgan med vanlig flertall. Møtet kan vedta regler om kvalifisert flertall for endring av vedtektene, men likevel aldri krav om mer enn to tredeler av de avgitte stemmer. Bestemmelsene i kap 5 gjelder ikke for studentorganer.
5. Møteleder sender gjenpart av møteboken til rektor og eventuelt leder for vedkommende avdeling eller grunnenhet.

KAPITTEL 9. OPPTAK SOM STUDENT. RETT TIL Å GÅ OPP TIL EKSAMEN. BORTVISNING OG UTESTENGING**§37 Utdanningskrav for opptak til høgre utdanning**

1. Det generelle grunnlag for opptak som student (generell studiekompetanse) er fullført og bestått norsk videregående opplæring med de krav til fagsammensetning og timefordeling som departementet fastsetter. Departementet kan fastsette at også annen høvelig utdanning skal være generelt opptaksgrunnlag.
2. Yrkespraksis kombinert med annen utdanning enn den som er angitt i nr 1, kan danne grunnlag for opptak etter retningslinjer fastsatt av departementet.

3. Departementet kan, etter innstilling fra styret, unnta enkelte studier eller fag for kravene til generell studiekompetanse.
4. Departementet kan, etter innstilling fra styret, fastsette spesielle opptakskrav når hensynet til gjennomføringen av studiet gjør dette nødvendig.
5. Styret selv kan fastsette særlige faglige minstekrav ved opptak til høgre grads studier.
6. Den som er tatt opp som student ved en institusjon under loven, har adgang til åpne studier ved de øvrige, så fremt opptakskravet er generell studiekompetanse og søkeren ikke er tatt opp med hjemmel i nr 3.

§38 Studentopptaket

1. Studentopptaket foretas av en eller flere opptakskomiteer oppnevnt av styret. Det skal være eget opptak til høgre grads studier.
2. Departementet kan gi bestemmelser om nasjonal samordning av opptakene.
3. Dersom en institusjon oppdager at en søker har levert falskt vitnemål eller andre falske dokumenter, kan andre institusjoner under denne lov informeres. Departementet gir nærmere regler om informasjonsrutiner m.v.

§39 Opptaksregulering

1. Når kapasitetshensyn eller ressursensyn krever det, kan Kongen etter forslag fra styret, regulere adgangen til det enkelte studium eller deler av det. For regulering av opptak til universitetene kreves Stortingets samtykke. Slik regulering kan bare skje for ett år av gangen.
2. Departementet kan fastsette adgangsregulering når det er nødvendig etter en samlet vurdering av utdanningen i landet.
3. Departementet gir regler om rangering av søkerne.

§40 Rett til å gå opp til eksamen

1. Den som oppfyller de generelle og eventuelt spesielle opptakskrav og andre krav for å gå opp til eksamen i vedkommende fag eller studium, har rett til å gå opp til eksamen. Dette gjelder også studenter som ikke er opptatt ved faget eller studiet. Opptakskomiteen (jf nr 3) kan etter søknad lempe på krav til forutdanning m.m når det er sannsynliggjort at søkeren har de nødvendige kunnskaper.
2. Oppmelding etter denne paragraf kan nektes dersom kandidaten ikke har fulgt obligatorisk undervisning eller gjennomført obligatorisk praksis.
3. Styret selv gir nærmere regler om adgangen til å gå opp til eksamen uten å være opptatt som student, og kan fastsette særskilt oppmeldingsfrist for slike eksamenskandidater og frist for å søke om lempning av krav til forutdanning m.m. Spørsmålet om vilkårene for oppmelding er oppfylt, avgjøres av en eller flere opptakskomiteer oppnevnt av styret.
4. Styret selv kan fastsette at eksamenskandidater som ikke er tatt opp som studenter ved institusjonen, skal betale et vederlag som dekker institusjonens merutgifter ved å holde eksamen for denne gruppen. Et mindretall i styret kan i møte hvor saken behandles, kreve at vedtak om vederlag skal forelegges departementet for godkjenning. Departementet kan gi nærmere regler.

§41 Studenters taushetsplikt

En student som i studiesammenheng får kjennskap om noens personlige forhold, har taushetsplikt etter de regler som gjelder for yrkesutøvere på vedkommende livsområde. Institusjonen skal utarbeide taushetsplikterklæring som må underskrives av de studenter dette er aktuelt for.

§42 Bortvisning. Utestenging

1. En student som tross skriftlig advarsel fra styret gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av styret selv bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år. Hvis en student etter skriftlig advarsel fra styret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan styret selv utestenge ham eller henne fra studiet inntil ett år.
2. En student som grovt klanderverdig har opptrådt på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisopplæring, eller som gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller i grovt usømmelig opptreden overfor disse, kan etter vedtak av styret selv utestenges fra studiet i inntil 3 år.
3. En student som har opptrådt slik som beskrevet i § 54 nr 1 eller 2, kan ved vedtak av styret selv utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Departementet gir nærmere regler om informasjonsrutiner m.v.
4. Vedtak om bortvisning eller utestenging treffes med minst to tredelers flertall. Vedtak om slik reaksjon kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet er klageinstans.
5. Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestenging er reist, eventuelt fra skriftlig advarsel etter nr 1 er gitt. Utgiftene ved dette dekkes av institusjonen.

§43 Domstolsprøving av vedtak om bortvisning eller utestenging

1. Studentene kan bringe vedtak om bortvisning eller utestenging inn for prøving ved herreds- eller byretten i den rettskrets institusjonens administrasjon har sitt sete. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger.
2. Forliksmegling foretas ikke. Institusjonen dekker alle omkostninger ved søksmålet, herunder også honorar til saksøkers advokat.
3. Retten prøver alle sider av vedtaket.

KAPITTEL 10. UNDERVISNING. GRADER. EKSAMEN**§44 Læringsmiljø. Undervisning**

1. Institusjonene har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Institusjonens ledelse skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.
2. Styret selv fastsetter med departementets godkjenning undervisningsterminene ved hver avdeling. Det kan treffes særskilte bestemmelser om terminene for enkelte fag og faggrupper.

3. Forelesninger er offentlige. Når forelesningenes art tilsier det, kan styret likevel bestemme at visse forelesninger bare skal være for institusjonens studenter eller visse grupper av studenter.
4. Styret kan bestemme at andre enn fagets studenter skal få delta i kurs og øvelser når det er ledig kapasitet.

§45 Grader, yrkesutdanninger og andre utdanningsprogram. Titler

1. Kongen bestemmer hvilke grader, yrkesutdanninger eller andre utdanningsprogram institusjonen kan gi, krav til bredde og fordypning, den tid det enkelte studium skal kunne gjennomføres på, og hvilken tittel graden, yrkesutdanningen eller utdanningsprogrammet gir rett til.
2. En institusjon som har rett til å gi doktorgrad, kan på de samme fagområder tildele graden æresdoktor (doctor honoris causa) for betydningsfull vitenskapelig innsats eller fremragende arbeid til gagn for vitenskapen.
3. Kongen kan, ved forskrift eller enkeltvedtak, forby bruk av titler som uriktig gir inntrykk av å være av samme karakter som titler som er beskyttet etter nr 1 eller nr 2, eller som på en misvisende måte er egnet til å forveksles med disse.
4. Den som forsettlig eller uaktsomt tildeler eller bruker en tittel, alene eller som del av en annen tittel, uten å ha rett til dette etter nr 1 eller nr 2, eller i strid med bestemmelse gitt i medhold av nr 3, straffes med bøter.

§46 Fag og emner. Rammeplan. Studieplan

1. Departementet bestemmer hvilke fag, emner e.l som institusjonen kan tilby og som skal inngå i grunnlaget for en grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram fastsatt med hjemmel i § 45 nr 1. Departementet bestemmer om et fag skal kunne tilbys desentralisert.
2. Departementet kan fastsette nasjonale rammeplaner for enkelte yrkesutdanninger og enkeltfag som inngår i en yrkesutdanning.
3. Styret, eller vedkommende avdeling etter styrets bestemmelse, fastsetter studieplan for de enkelte fag og emner, herunder bestemmelser om obligatoriske kurs og praksis, og om forberedende prøver for de enkelte fag og emner.

§47 Godskriving av grad, yrkesutdanning, fag eller emne fra institusjon under denne lov

Grad, yrkesutdanning, fag eller emne fra en institusjon som går inn under denne lov, skal godskrives studenten ved de andre institusjonene etter nærmere regler fastsatt av departementet. Styret bestemmer om vedkommende avdeling eller særskilt organ ved institusjonen skal avgjøre søknaden. Vedkommende institusjon skal påse at det ikke gis dobbelt uttelling for samme faginnhold.

§48 Godkjenning av grad eller utdanning fra utenlandsk eller norsk institusjon som ikke går inn under denne lov

1. Den som har grad eller utdanning fra utenlandsk eller norsk institusjon som ikke går inn under denne lov, kan søke institusjon under loven om å få graden eller utdanningen godkjent som del av generell grad eller som jevn god med grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram som gis ved institusjonen med hjemmel i § 45. Departementet kan gi forskrift om godkjenning og kan for visse typer utdanning opprette nemnder som skal

- avgjøre hvilke utenlandske læresteders grader m.m som skal få generell godkjenning. Er nemnd opprettet, er den klageorgan for institusjonens avgjørelse av søknader.
2. Godkjenning som faglig jevngod med grad fastsatt med hjemmel i § 45 kan gis på grunnlag av enkeltksamener. Ingen av dem behøver å være avlagt ved norsk institusjon.
 3. I særlige tilfeller kan godkjenning gis helt eller delvis på grunnlag av kunnskaper som er dokumentert på annen måte enn ved eksamen. Prøve til kontroll av de dokumenterte kunnskaper eller tilleggsprøve kan kreves avlagt.
 4. Godkjenning gir rett til å bruke tittel som er fastsatt for den grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram som det er jevnført med.

§49 Fritak for eksamen eller prøve

Fritak for eksamen eller prøve skal gis når det godtgjøres at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt ved samme eller annen institusjon. Det kan også gis slikt fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve. Styret bestemmer om vedkommende avdeling eller særskilt organ ved institusjonen skal avgjøre saker om fritak. Departementet kan pålegge institusjonene å samordne praksis.

§50 Eksamen og sensur

1. Styret skal sørge for at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Vurderingen skal også sikre det faglige nivå ved vedkommende studium.
2. Styret, eller vedkommende avdeling selv etter styrets bestemmelse, oppnevner sensorene ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering når resultatet inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for vedkommende studium. Det skal være minst to sensorer ved bedømmelsen av den enkelte kandidat, hvorav minst en ekstern. Styret selv kan gjøre unntak fra bestemmelsen i forrige punktum i forbindelse med avviklingen av den enkelte eksamen hvis det ikke er mulig å skaffe kvalifisert ekstern sensor, eller ved vurdering av praksisopplæring, o.l.
3. Den muntlige del av eksamener og prøver skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen av eksamenen eller prøven tilsier noe annet. Styret kan gjøre unntak fra regelen om offentlig eksamen i det enkelte tilfelle etter ønske fra vedkommende eksamenskandidat, når tungtveiende hensyn taler for det.
4. Sensuren skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Styret selv kan gjøre unntak for enkeltksamener og kan i midlertidig forskrift etter nr 6 fastsette en lengre frist når det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på tre uker. Styret selv kan i forskrift etter nr 6 fastsette lengre frist for avhandlinger og tilsvarende større skriftlige arbeider.
5. Ved ny sensurering etter § 51 nr 2 og § 52 nr 4 benyttes nye sensorer. Endring kan gjøres både til gunst og til ugunst for klager. Hvis den endelige karakter er fastsatt på grunnlag av både skriftlig og muntlig prøve, og klager får medhold i klage på sensuren over den skriftlige del av eksamenen, holdes ny muntlig prøve til fastsetting av endelig karakter.
6. Styret selv gir forskrift om avleggelse av og gjennomføring av eksamener og prøver, herunder vilkår for å gå opp til eksamen eller prøve på nytt eller

for adgang til ny praksisperiode, og bestemmelser om oppmelding og vilkår for oppmelding. For yrkesutdanninger med nasjonale rammeplaner fastsatt etter § 46 nr 2 må forskriften ta utgangspunkt i de generelle bestemmelser om eksamen og sensur som gis i rammeplanen. Styret kan delegere til den enkelte avdeling selv å gi utfyllende regler om forhold som er særegne for den enkelte eksamen.

§51 Klage over formelle feil ved eksamen

1. Den som har vært oppe til eksamen eller prøve, kan klage over formelle feil innen tre uker etter at han eller hun er eller burde være kjent med det forhold som begrunner klagen. Slik klage avgjøres av styret selv eller av styrets klagenemnd på vegne av styret.
2. Hvis det er begått feil som kan ha hatt betydning for studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne, skal sensurvedtaket oppheves. Hvis feilen kan rettes opp ved ny sensur av innleverte arbeider, foretas ny sensurering. I motsatt fall holdes ny eksamen eller prøve med nye sensorer. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan påklages etter reglene i § 52.
3. Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen framsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.
4. Finner styret eller styrets klagenemnd at det er begått formelle feil, og det er rimelig å anta at dette kan ha hatt betydning for en eller flere kandidaters prestasjon eller bedømmelse av denne, kan det bestemmes at det skal foretas ny sensurering eller holdes ny eksamen eller prøve.

§52 Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting

1. Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må krav om slik begrunnelse framsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse framsettes innen en uke fra kandidaten fikk kjennskap til karakteren, dog aldri mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort.
2. Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at kandidaten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg.
3. Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelig for studentene etter at karakterer er fastsatt.
4. En student kan klage skriftlig over karakteren for sine egne prestasjoner innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Ny sensurering skal da foretas. Er krav om begrunnelse for karakterfastsettingen eller klage over feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller gjennomføring av sensuren framsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.
5. Bedømmelse av muntlig prestasjon eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Forprøver kan bare påklages når eksamen ikke er bestått. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan ikke påklages.

§53 Vitnemål

1. Institusjonen, eller etter styrets bestemmelse vedkommende avdeling, utferdiger vitnemål om fullført grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram.
2. Den som ikke har avsluttet grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram, skal på anmodning gis karakterutskrift for de eksamener eller prøver som han eller hun har bestått.

§54 Annullering av eksamen eller prøve

1. Styret selv kan annullere eksamen eller prøve, eller godkjenning avkurs, hvis studenten
 - a. ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs, eller
 - b. har fusket eller forsøkt å fuske ved avleggelsen av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende kurs.
2. Styret selv kan annullere godskrivning eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve, hvis studenten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden.
3. Vedtak om annullering etter nr 1 eller nr 2 kan påklages til departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette.
4. Adgangen til annullering foreldes ikke.
5. Etter avgjørelse om annullering pliktes eventuelt vitnemål eller karakterutskrift tilbakelevert institusjonen. Blir ikke vitnemålet eller karakterutskriften tilbakelevert institusjonen i rett tid, kan denne kreve namsmannens hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfullbyrdslovens kap 13.
6. Hvis vitnemålet kan danne grunnlag for autorisasjon for yrkesutøving, skal institusjonen gi melding om annulleringen til vedkommende myndighet.
7. Andre institusjoner under denne lov kan informeres om annullering av eksamen eller prøve. Departementet gir nærmere regler om informasjonsrutiner m.v.